

... Η δημοκρατική κληρονομιά του Καποδίστρια

Γράφει ο: Σταύρος Καλεντερίδης

Είναι δυστυχώς σκοτεινές οι ώρες για ένα έθνος όταν χρειάζεται να αντιμετωπίσει τις σκιερές ασημαντότητες οι οποίες, μέσα στη δική τους ζοφερή ανυπαρξία, επιχειρούν να αποδομήσουν, να διαστρεβλώσουν και να αμαυρώσουν τους φωτεινούς ήρωες του γένους.

Όπως συνέβη και με την ένδοξη Μακεδονική κληρονομιά του Ελληνισμού, ένα κράτος το οποίο δεν μπορεί να διαφυλάξει, αλλά αντιθέτως επιτίθεται στους ήρωες του, κηρύσσεται αυτομάτως έκπτωτο και οφείλει να διαλυθεί.

Φτάσαμε λοιπόν στο 2020, έναν χρόνο πριν την επέτειο της Ενδόξου Ελληνικής Επανάστασης, να υπερασπιζόμαστε την εθνική μας ταυτότητα από τα ιστορικά μιάσματα που εξαπολύουν οι κυβερνητικοί και τα φερέφωνά τους στις επιτροπές διχασμού του γένους.

Το να προσπαθούν τα μέλη της επιτροπής ... να ψέξουν το πολιτικό ήθος του Ιωάννη Καποδίστρια, είναι βέβαια αποτελεσματικό ...

Ξεκινώντας, ας ξεδιαλύνουμε την έννοια του «δικτάτορα» βάση της πολιτικής επιστήμης, μιας και αυτή ήταν κατηγορία που απηύθυναν με αστοχία οι επίτροποι της ΝΔ, στον Κυβερνήτη.

Η λέξη δικτάτωρ είναι λατινογενής, διαφέρει απόλυτα από την Ελληνική λέξη τύραννος και ως όρος δημιουργήθηκε στη Ρεπουμπλικάνικη Ρώμη (Roman Republic). Ο δικτάτορας ήταν ένα καθ' όλα νόμιμο αξίωμα το οποίο αναλάμβανε ένας εκ των δύο Υπάτων της Ρώμης μετά από σχετική πρόταση της Ρωμαϊκής Γερουσίας. Συγκεκριμένα, η Γερουσία παρουσίαζε το νομοσχέδιο «senatus consultum ultimum» με το οποίο έδινε απεριόριστες εξουσίες (imperium magnum) σε έναν Ύπατο, για περιορισμένη χρονική διάρκεια. Περίπου εκατό Ρωμαίοι διετέλεσαν δικτάτορες στη Ρεπουμπλικάνικη περίοδο της Ρώμης. Επρόκειτο με άλλα λόγια για μία συνταγματικά προβλεπόμενη διαδικασία, αναγνωρισμένη στο ρωμαϊκό πολίτευμα της εποχής, με τον διακριτικό τίτλο "dictator".

Καμία σχέση δηλαδή με ό,τι συνέβη το 1828 στην Ελλάδα. Προφανώς οι διαβάλλοντες επίτροποι, επιχείρησαν να ντύσουν τον Καποδίστρια στα χρώματα του τυράννου, αλλά είτε λόγω αδαημοσύνης, είτε λόγω δόλιας προπαγάνδας, επέλεξαν τον άστοχο και άσχετο τίτλο του δικτάτορα.

Το 1828 Ελλάδα μαστίζεται από εθνικό αλληλοσπαραγμό. Το αγγλογαλλοκίνητο πολιτικό προσωπικό αδυνατεί να φέρει την ομόνοια στη χώρα, πόσο μάλλον να συγκροτήσει υγιή και σταθερή κυβέρνηση για να διοικηθεί το νεοσύστατο κράτος. Ο ενωτικός χαρακτήρας του Καποδίστρια, θα εξασφαλίσει την δυνατότητα στον Κυβερνήτη να θέσει τις βάσεις του σύγχρονου Ελληνικού κράτους, δίχως να αψιμαχεί ή να σκιαμαχεί με τους πολιτικούς εκπροσώπους των δυτικών δυνάμεων. Ο πατριωτισμός του ήταν άλλωστε αδιαμφισβήτητος.

Το πολιτικό σύστημα της Ελλάδας μετά την επανάσταση ήταν καθαρά Ολιγαρχικό. Το ίδιο το Σύνταγμα της Τροιζήνας βασιζόταν σε πολιτικούς μεσάζοντες (αντιπροσώπους), με ασυλίες και ασυδοσία (οι βουλευτές ψήφιζαν κατά συνείδηση και απέφευγαν ρητά να συμβουλευόνται τους πολίτες που δήθεν εκπροσωπούσαν), απουσία της δημοκρατικής αρχής της διάκρισης των εξουσιών (η δικαστική αρχή βρισκόταν υπό τον έλεγχο της Βουλής), και συνεπώς αποτελούσε μια μορφή κοινοβουλευτισμού. Δεν είχε δηλαδή καμία σχέση με το Ελληνικό δημοκρατικό πολίτευμα. Επρόκειτο για αδιαμφισβήτητα καλύτερο πολίτευμα από τη σημερινή τραγική Ολιγαρχία του Συντάγματος του '75, αλλά σε κάθε περίπτωση, αποτελούσε Ολιγαρχία. Στην ολιγαρχική θέσμιση της εποχής, την πρωτοκαθεδρία είχαν οι πολιτικοί αρχηγοί των ξενοκίνητων και ξενόδουλων κομμάτων. Βλέποντας απέναντι του τις κομματικές φατρίες και τους έξωθεν διορισθέντες φυλάρχους, ο Καποδίστριας συνειδητοποίησε πως τα

Συντάγματα ήταν πρόωρα για το νεοσύστατο ελληνικό κράτος, το οποίο αν και είχε απελευθερωθεί δεν ήταν ακόμα πολιτικά ανεξάρτητο.

Πολιτικά ανεξάρτητο δεν έγινε μάλιστα ποτέ, ακριβώς λόγω της δολοφονίας του Κυβερνήτη.

Για να θέσουμε τα πράγματα στο ιστορικό τους πλαίσιο, οι Επαναστάτες των Η.Π.Α., ενός απελευθερωτικού αγώνα που προηγήθηκε μονάχα λίγες δεκαετίες του δικού μας, χρειάστηκαν έντεκα ολόκληρα χρόνια για να συντάξουν Σύνταγμα (1776-1787), μιας και μέχρι τότε, προείχε η αντιμετώπιση της Βρετανικής απειλής και η ολοκληρωτική και απόλυτη ανεξαρτησία του κράτους τους.

Τη στιγμή λοιπόν που ανέλαβε την ηγεσία της χώρας ο Κυβερνήτης, η Ελληνική Επανάσταση ακροβατούσε, ενώ η χώρα είχε προσφάτως εξέλθει από εμφύλιες συρράξεις, τις οποίες υποκίνησαν οι ξένες δυνάμεις και ενορχήστρωσαν οι εγχώριοι δάκτυλοί τους (Μαυροκορδάτος, Κωλέττης κτλ.).

Σκοπός του Κυβερνήτη ήταν να ιδρύσει και να οικοδομήσει ένα σύγχρονο Ευρωπαϊκό κράτος. Υπό αυτούς τους όρους δέχθηκε να αναλάβει το βάρος του έργου του, και κάτω από αυτές τις συνθήκες η Βουλή με ψήφισμά της τον Ιανουάριο του 1828, ανέστειλε το Σύνταγμα της Τροιζήνας.

Αποφεύγοντας τις πολιτικές μηχανορραφίες των προκρίτων και το καθεστώς διαφθοράς, εκβιασμού και προσωπικών συμφερόντων που είχαν εγκαθιδρύσει (επικουρούμενο από κατάλοιπα Οθωμανοκρατίας), ο Καποδίστριας προχώρησε ως σύγχρονος Σόλων, στην ανασύσταση του έθνους.

Τα επιτεύγματα του Καποδίστρια ήταν τόσο εντυπωσιακά όσο και αναρίθμητα: εγκαθίδρυσε θεσμούς δημόσιας εκπαίδευσης χτίζοντας εκατό νέα σχολεία, πάταξε την πειρατεία, αναδιοργάνωσε τις ένοπλες δυνάμεις σε τακτικό στρατό, ιδρύοντας τη σχολή Ευελπίδων, ίδρυσε εθνικό νόμισμα καταργώντας το απεχθές τουρκικό γρόσι και τα ξένα νομίσματα που κυκλοφορούσαν, ίδρυσε Στατιστική Υπηρεσία, αντιμετώπισε επιτυχώς την επιδημία του τύφου, στήριξε την αγροτική παραγωγή, και ακολούθως την οικονομία και τη σίτιση των πολιτών, και τέλος αντιμετώπισε αποτελεσματικά τη διαφθορά και τον μηδισμό των κοτζαμπάσηδων που ήθελαν να αντικαταστήσουν στην ελεύθερη Ελλάδα τους Οθωμανούς αξιωματούχους. Αυτοί ήταν που τον κατηγορούσαν και για αυταρχισμό. Πολιτικά τέκνα αυτών είναι και οι θρασείς του κοινοβουλίου και της καθεστηκυίας τάξης που λαιδορούν τον Κυβερνήτη μέχρι και σήμερα.

Πριν αναλάβει την εξουσία, αυτός που η επιτροπή εθνικού διχασμού για την επέτειο του '21 αποκαλεί «δικτάτορα», είχε υποθηκεύσει την περιουσία του στην Κέρκυρα για να προμηθεύσει τον Ελληνικό λαό με προμήθειες ίσες με το φορτίο δυο μεγάλων εμπορικών πλοίων. Επιπροσθέτως, ως Κυβερνήτης, ο Καποδίστριας αρνήθηκε να δεχθεί

τον κρατικό μισθό. Αυτό που οι απατεώνες βουλευτές του σήμερα αποδέχονται με λαιμαργία και αποκαλούν «αποζημίωση», λες και τους ζημιώνει το έθνος.

Ο Καποδίστριας αποτελεί υπόδειγμα πολιτικού προσώπου. Ενός πολιτικού ο οποίος διάγει λιτό και ενάρετο βίο, αφοσιωμένος στην πατρίδα και τους συνανθρώπους του. Μοναδική ανταμοιβή του η εμπιστοσύνη και η αγάπη του έθνους. Πρόκειται για ένα πρότυπο που χαλάει την εικόνα γι' αυτούς που κυβερνούν και μας επιβουλεύονται σήμερα.

Αυτός είναι και ο λόγος που σε αυτή τη χώρα, ακούμε όλο και περισσότερους κατάπτυστους πολιτικούς, ακαδημαϊκούς και δημοσιογράφους, προερχόμενους από ολόκληρο το πολιτικοϊδεολογικό φάσμα, να διολισθαίνουν στο θανάσιμο αμάρτημα λαιμοδορίας των ηρώων του γένους. Το γιατί αυτοί οι άνθρωποι βρίσκονται στις ηγετικές θέσεις της χώρας μας, χρήζει περαιτέρω ανάλυσης σε νέο άρθρο, αλλά σίγουρα εξηγεί την καθημαγμένη εικόνα της σημερινής Ελλάδας.

Αλήθεια, πόσο χρεοκοπημένη μπορεί να είναι μια πολιτεία όταν καταστρέφει τις ιδεολογικές μας πυξίδες, τα πρότυπα που εμπνέουν την νέα γενιά, τις ιστορίες που μας ενώνουν, και την υπερηφάνεια που μας κάνει να ονειρευόμαστε και να προσπαθούμε για κάτι καλύτερο;

Κυρίες και κύριοι της κυβέρνησης και της επιτροπής, άδικα μοχθείτε. Όσο και αν επαναλαμβάνετε τις αθλιότητες σας, το μίσος σας για αυτή τη χώρα και τους ανθρώπους της ποτέ δεν θα επικρατήσει. Η μειοδοτική πολιτική σας κουλτούρα δεν πρόκειται να περάσει. Δυστυχώς για εσάς, απέναντι σας έχετε την Ελλάδα και τους Έλληνες πολίτες.

Η δολοφονία του Ιωάννη Καποδίστρια από τους πολιτικούς πατέρες των σημερινών συκοφαντών του, αυτών δηλαδή που καταφεύγουν στις ξένες πρεσβείες όταν αποκαλύπτονται τα εγκλήματά τους, δεν μας επέτρεψε να δούμε εμπράκτως τις συνταγματικές προτάσεις του Καποδίστρια για την Ελλάδα.

Ωστόσο, υπήρξε ευτυχώς γραφή των πολιτικών ιδεών του Κυβερνήτη, στο ομόσπονδο Ελβετικό κράτος το οποίο ο Καποδίστριας βοήθησε να συσταθεί, με γνώμονά του την ειρήνη, τη δημοκρατία και την αδελφοσύνη.

Με την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης, ο Καποδίστριας υποχρεώθηκε να εγκαταλείψει το αξίωμά του, καθώς είχε διαφωνήσει ανοιχτά με τον τσάρο Αλέξανδρο Α΄ Ρομανόφ, σχετικά με την Ελληνική Επανάσταση. Το 1822, και ύστερα από ευθεία ρήξη με τον Τσάρο, ο Καποδίστριας εγκαταστάθηκε στη Γενεύη όπου έχαιρε υπόληψης για την προσφορά του στη δημιουργία της Ελβετικής Ομοσπονδίας, λαμβάνοντας τον τίτλο του επίτιμου πολίτη. Συμβάλλοντας στην

γέννηση της επιτομής της σύγχρονης δημοκρατίας (συμμετοχικής και ενισχυμένης και όχι κοινοβουλευτικής), ο Καποδίστριας τιμήθηκε και τιμάται σχεδόν σε κάθε καντόνι της Ελβετίας.

Αυτή ήταν η ιδεολογία του, αυτή και η κληρονομιά του.

Έχοντας πλέον καταφέρει να χτίσουμε ένα σύγχρονο κράτος, οι Έλληνες πολίτες οφείλουμε στον Κυβερνήτη, να πράξουμε αυτό που η δολοφονία του, τον απέτρεψε να ολοκληρώσει. Να συντάξουμε έναν Ελληνικό καταστατικό χάρτη, ένα νέο Σύνταγμα, όχι του κοινοβουλευτισμού και της Ολιγαρχίας όπως αυτό της Τροιζήνας ή του 1975, αλλά ένα Σύνταγμα Δημοκρατίας, στα χνάρια των Ελβετών, οι οποίοι όμως βασίστηκαν στην Ελληνική, ελεύθερη και κυρίαρχη πολιτική ιδεολογία.

Αυτό είναι το χρέος μας, αυτή και η κληρονομιά μας.

Δημοσιευμένο στις 6 Μαΐου 2020 στο <https://infognomonpolitics.gr/>